

EXPUNERE DE MOTIVE

Pe teritoriul României se produc cu o frecvență mai mare sau mai mică fenomene naturale distructive de tipul: cutremurelor de pământ, inundațiilor și alunecărilor de teren, care provoacă adesea victime omenești, mari pagube materiale și importante prejudicii cadrului natural. Cutremurul din 4 martie 1977 a provocat pierderea a 1570 de vieți omenești, rănirea a 11500 persoane și pagube materiale de peste 2 miliarde dolari SUA, iar în urma inundațiilor din 1992 –1998 s-au înregistrat 52 de victime umane și pagube materiale de cca.500 milioane dolari SUA.

De asemenea, prin evaluările făcute la nivelul județelor în conformitate cu prevederile ordinului comun al Ministerului Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului, Departamentului Administrației Publice Locale și Ministerului Apelor, pădurilor și Protecției Mediului – iulie 1998 – privind delimitarea zonelor expuse riscurilor naturale – până la sfârșitul anului 1999 s-au identificat pe teritoriul a aproximativ 1000 de localități, 51.500 ha și 4000 de locuințe afectate de alunecări de teren.

Considerând pierderile de vieți omenești, pagubele materiale și dereglarea activităților economico-sociale produse de fenomenele naturale distructive ca inacceptabile pentru colectivitatea națională, administrației publice centrale și locale îi revine sarcina de a adopta toate măsurile necesare în vederea prevenirii și atenuării efectelor acestor fenomene.

În acest context apare ca strict necesară identificarea și delimitarea arealelor din teritoriul național în interiorul cărora există un potențial de producere a unor fenomene naturale distructive și declararea acestora ca zone de risc natural, în vederea adoptării măsurilor care să reglementeze amenajarea și utilizarea terenurilor din aceste zone.

În conformitate cu prevederile Legii nr.50/1991 privind autorizarea executării construcțiilor și unele măsuri pentru realizarea locuințelor, republicată, Planul de Amenajare a Teritoriului Național se aprobă prin lege.

Secțiunea a V-a a Planului de Amenajare a Teritoriului Național – PATN Zone de risc natural – parte importantă a activității de gestionare a dezvoltării spațiale echilibrate și durabile a teritoriului național – a fost elaborată cu scopul reglementării cadrului juridic și tehnic al amenajării și utilizării terenurilor din zonele afectate de fenomene naturale, pentru prevenirea și atenuarea efectelor pe care le pot produce cutremurele de pământ,

inundațiile și alunecările de teren asupra vieții și sănătății umane, activităților economico-sociale și mediului înconjurător.

Totodată, s-a avut în vedere armonizarea prevederilor acestei legi cu importante documente internaționale și naționale, specifice domeniului, cum ar fi:

- Carta Europeană a Amenajării Teritoriului, adoptată în 1983 de Consiliul Europei, actul fundamental ce definește marile obiective care trebuie să orienteze politicile de amenajare a teritoriului;

- Obiectivele din agenda 21 privind protecția mediului și așezărilor umane.

- Rezoluția nr.44/236 a Adunării Generale ONU din 22 decembrie 1989 prin care s-a instituit Deceniul Internațional pentru reducerea dezastrelor naturale - IDNDR – ONU, care stabilește că toate țările trebuie să desfășoare în perioada 1999-2000 activități specifice de prevenire, limitare și reducere a efectelor dezastrelor în planurile de dezvoltare durabilă;

- Conferința Mondială IDNDR – ONU, Yokohama 1994;

- Mandatul de la Geneva privind reducerea efectelor dezastrelor și Strategia pentru o lume mai sigură în secolul XXI – dezastrele și reducerea riscurilor 5-9 iulie 1999, Geneva;

- Rezoluția L 44 din 26 iulie 1999 a Consiliului Economic și Social ONU;

- schema de Dezvoltare a Spațiului Comunitar (SDEC) – elaborată de Comisia Europeană – 1999;

- Legea nr. 50/1991, republicată, privind autorizarea executării construcțiilor și unele măsuri pentru realizarea locuințelor;

- Legea nr. 124/1995 care aprobă Ordonanța Guvernului nr.47/1999 privind apărarea împotriva dezastrelor;

- Legea nr. 137/1995 privind protecția mediului;

- Legea nr.106/1996 privind protecția civilă;

- Legea nr.84/1996 a îmbunătățirilor funciare;

- Legea nr.107/1996- Legea apelor;

- H.G. nr.635/1995 privind culegerea de informații și transmiterea deciziilor în cazul apărării împotriva dezastrelor;

- H.G. nr.525/1996 privind Regulamentul general de urbanism;

- H.G. nr.209/1997 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Guvernamentale de apărare împotriva dezastrelor;

- H.G. nr.210/1997 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Centrale pentru apărarea împotriva inundațiilor; fenomenelor meteorologice periculoase și accidentelor la construcțiilor hidrotehnice;

- H.G. nr.638/1999 privind programul de apărare împotriva inundațiilor.

Secțiunea a V-a a PATN, Zone de risc natural a fost elaborată de către Autoritatea Publică Centrală care răspunde de amenajarea teritoriului național cu consultarea instituțiilor interesate în acest domeniu și are la bază studii și cercetări elaborate de către instituțiile specializate.

Această secțiune a PATN consideră zonele de risc natural ca areale delimitate geografic în interiorul cărora există un potențial semnificativ de producere a unor fenomene naturale distructive de tipul cutremurelor de pământ, inundațiilor și alunecărilor de teren și identifică aceste zone la nivelul teritoriului național.

Secțiunea a V-a a PATN - Zone de risc natural – stabilește că identificarea și delimitarea zonelor de risc natural se bazează pe studii și cercetări specifice și se materializează în hărți de risc natural.

Pentru prevenirea și atenuarea riscurilor naturale cauzate de cutremurele de pământ, inundații și alunecări de teren, legea stabilește că autoritățile administrației publice centrale și locale cu atribuții în domeniu urmează să elaboreze:

- Norme privind conținutului și modul de elaborare a hărților de risc natural, zonale și locale.
- Norme metodologice privind exigențele minime de conținut ale documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului pentru zonele de risc natural, precum și
- Modul de declarare a zonelor de risc natural.

Prezenta lege stabilește că lucrările de prevenire și atenuare a riscurilor naturale constituie cauză de utilitate publică.

De asemenea, se instituie obligativitatea introducerii zonelor de risc natural în planurile de amenajare a teritoriului și de urbanism – județene, municipale, orașenești sau comunale – și se stabilesc modalitățile de susținere financiară a studiilor și cercetărilor necesare elaborării hărților de risc, constituirii și utilizării băncii de date aferente, monitorizării acestor fenomene.

Legea privind Secțiunea a V-a a PATN – Zone de risc natural crează cadrul pentru prevenirea și atenuarea efectelor pe care le pot produce cutremurele de pământ, inundațiile și alunecările de teren asupra vieții și sănătății umane, activităților economico-sociale și mediului înconjurător, la diminuarea deturnării unor resurse alocate înlăturării efectelor și dirijarea lor în scopul dezvoltării.

Totodată această lege stă la baza integrării României în preocupările și orientările Europei privind salvarea vieților omenești și limitarea pagubelor pe care le pot genera riscurile naturale de tipul: cutremurelor de pământ, inundațiilor și alunecărilor de teren.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care îl supunem PARLAMENTULUI spre adoptare.

PRIM-MINISTRU
Adrian Năstase

